

Tiskovina ■ Postnina plačana pri pošti 64290 Trzin

P.n.
Koroška osrednja knjižnica
"dr. France Sušnik"
Na gradu 1
2390-Ravne na Koroškem - SLO

SLOVENSKI VESTNIK, Tarviserstr. 16, A-9020 Celovec

Celovec • četrtek • 23. januar 2003

štev. 3 (3204) • letnik 58 • cena 0,73 evra

Gradiščanska bo sprejela ustavno določilo

Na Gradiščanskem razpravljajo o reformi deželne ustave. V tem kontekstu je socialdemokratska frakcija predlagala, naj bi se v deželno ustavo zapisala tudi skrb za priznanje narodne skupnosti. »Želimo upoštevati realnost in živeto raznolikost,« je za Slovenski vestnik dejal deželni glavar Niessl. To pobudo podpira tudi ljudska stranka, tako da bo ustavno določilo sprejeto. Dežela Gradiščanska je v zadnjih letih močno spodbujala stike s Slovaško in z Madžarsko. Z zahodnomadžarskimi komitati je razvijala evropsko regijo. V projekte Interreg zavestno vključuje tudi vprašanje manjšinske zaščite. Tako bo forum panonskih pedagogov v jezikih regije kmalu izdal učbenik o panonski regiji, v katerem bodo mladini približali idejo, da državna meja ne ločuje. S pristopom Madžarske k EU bo panonska regija znova postala ena regija, kot je bila že v času monarhije.

»Gradiščanska je s članstvom Avstrije v EU in sodelovanjem s Slovaško in z Madžarsko veliko pridobila,« je za Slovenski vestnik dejal vodja biroja deželnega glavarja in predsednik sosveta za hrvaško narodno skupnost Martin Ivančič. »Vzdušje, ki smo ga ustvarili v deželi, je naklonjeno jezikovno-kulturni raznolikosti in sodelovanju prek meje.« To pa je eden od pogojev za uspešen gospodarski razvoj dežele,« je še dodal.

Zato ni naključje, da je deželni glavar svoje božične in novoletne čestitke pošiljal v vseh štirih deželnih jezikih.

Gradiščanska je dolga leta na lestvici dežel zavzemala zadnje mesto. To se je spremenilo. Gradiščanska je danes po vseh makroekonomskih dejavnikih daleč pred Koroško. Konstruktivno vzdušje in ofenziven odnos do jezikovno-kulturne raznolikosti je deželi koristil. Vzrok je treba iskati tudi v političnih elitah, ki znajo

razmišljati perspektivno in se ne spuščajo v nacionalistične in dnevnopolitično motivirane spore. Na Gradiščanskem imajo torej »trostranski pakt«, toda v smislu sožitja in jezikovno-kulturne raznolikosti. Očitno je to deželi koristilo. Koroške elite še niso tako daleč, tu se še vedno ukvarjajo z zgodovinskimi hipo-

tekami in preteklostjo v funkciji dnevnopolitičnega boja za oblast, pa tudi če je s tem povezana gospodarska stagnacija in morda celo nazadovanje. Skratka, potrjuje se, da nacionalizem škoduje celotni regiji. Upamo lahko, da bodo Korošci, eni in drugi, kmalu prepoznali to igro.

-an

V torek se je na Generalnem konzulatu Republike Slovenije v Celovcu s predstavniki Koordinacijskega odbora koroških Slovencev novi državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu Črtomir Špacapan pogovarjal o aktualnih vprašanjih slovenske narodnostne skupnosti. Na pogovoru so sodelovali tudi generalni konzul RS Jure Žmauc in predsednika osrednjih političnih organizacij koroških Slovencev Bernard Sado-
vnik in Marjan Sturm (z leve).
Foto: Štukelj

PREBLISK

■ Časi se spreminjajo. Na to sem moral pomisliti ob odprtju razstave *Vojna za Slovenijo* v pliberškem kulturnem domu. Sodelovali sta številčno močni delegaciji slovenske in koroške policije pod vodstvom direktorja slovenske policije Marka Pogorelca oziroma direktorja varnostne direkcije za Koroško dr. Slamaniga. Oba sta v svojih nagovorih poudarila dobro sodelovanje in izrazila prepričanje, da z vstopom Slovenije v EU ne bo nikakršnih problemov.

Ob tem sem se spomnil dogodka iz sedemdesetih let, ko sem z vlakom ponoči prispel na celovški kolodvor. Moj brat je zamujal in po približno tričetrt ure naenkrat stopi moški do mene in mi reče:

»Vas bom kar jaz zapeljal domov.« Izkazalo se je, da je bil tajni policist, ki je imel nalogo, da nadzoruje slovenske študente. Mudilo se mu je in

Tempora mutantur

ni hotel čakati po nepotrebnem, zato je bil tako priazen.

Ko sem to na odprtju razstave v Pliberku pripovedoval nekaterim avstrijskim tajnim policistom, so mi dejali, da kaj takega danes hvala bogu ni več potrebno. Kaj se je torej spremenilo. Mi ali oni? Upajmo, da oboji – ali pa ni denarja za nadure?
-an

ZVEZA
KOROŠKIH
PARTIZANOV

vabi na
tradicionalno
spominsko svečanost

v nedeljo,
2. februarja 2003, ob 11. uri
ob grobu narodnega heroja
Matije Verdnika-Tomaža
na pokopališču v Svečah
Poleg polaganja vencev in
nagovorov bo kulturni spored s
pevci in recitatorji.
Skupaj se bomo poklonili spo-
minu bork in borcev, ki so da-
rovali življenja v boju proti faši-
stičnemu nasilju. Prav tako bo
spomin veljal vsem, ki so bili
žrtve nacističnega preganjanja.
Inž. Peter Kuhar, predsednik ZKP

razstavo ročnih del
Nežije Schuschnig

Ausstellung von Handarbeiten von
Nezi Schuschnig
ob / um 19.00

in konzertland zum Konzert
skupine | der Gruppe

Terra Folk

iz | aus Ljubljana(a)

25. 1. 2003

ob / um 19.30

v kulturnem domu na Radsberg
im Kulturhaus am Radsberg

SLOVENIJA

Posvetovalni referendum

V Sloveniji bodo 23. marca 2003 izvedli posvetovalni referendum o članstvu Republike Slovenije v EU in NATU. Tako so se dogovorile stranke levsredinske koalicije v slovenskem državnem zboru. Referendum za vlado in državni zbor ni obvezujoč, ima pa moralno težo. Avstrija je leta 1995 izvedla referendum o ustavnem zakonu, ki je pooblastil avstrijsko vlado in parlament, da podpišeta pristopno pogodbo k EU in tudi odločata o vsaki spremembi pogodb EU. V nekaterih državah pa morajo o vsaki spremembi pogodb EU sklepati na predhodnem referendumu (npr. na Irskem). O teh proceduralnih vprašanjih se slovenska politika očitno še ni dogovorila.

Išcite ime za skupni časopis!

Pošljite vaše predloge do 7. februarja 2003 z oznako *Slomedia* na naslov: Slovenski vestnik, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec, po elektronski pošti: zso@slo.at ali po faksu 0463/5143 00-71.

ČEBELARSKO DRUŠTVO
ŽELEZNA KAPLA

Čebelarski ples

SOBOTA

8. 2. 2003, 20.00

HOTEL OBIR

Železna Kapla

Igra

LOJZE SLAK

Predprodaja 4 evrov
Blagajna 5 evrov

goreča vas
das brennende dorf

R. W. Fassbinder po načrtu L. de Vega
Režija: Regie Marjan Stikar

Teatr Trotamora

PREMIERA	Soča	Čebica	Polje	Polje	Soča	Nečso
31. 1. 2003	1. 2.	6. 2.	7. 2.	21. 2.	22. 2.	23. 2.
20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	15.00

Farovž Šentjakob_Pfarrhof St. Jakob/R.

»Aktion Retourkutsche«
– tako so nekateri koroški kulturni ustvarjalci imenovali ak-

cijo, s katero so v ponedeljek, 20. januarja, v rojstni občini J. Haiderja nemškemu topograf-

skemu napisu Bad Goisern dodali slovensko različico Gojzerje. To akcijo kulturni ustvarjalci pojmujejo kot reakcijo na nezakonito politiko koroškega deželne glavarja v zvezi z dvojezičnimi tablamami, ki bi jih bilo treba postaviti do konca leta 2002, kakor to predpisuje razsodba ustavnega sodišča.

»Naj Bad Goisern/Gojzerje dvojezičnost doživi kot obogatitev in naj dvojezično tablo sprejme s hvaležnostjo,« je povedal eden izmed aktivnih kulturnih ustvarjalcev in pri tem dodal, »da je to tisto, kar koroški deželni glavar ozkosrčno preprečuje na Koroškem.«

Koroška kulturna podoba se spreminja

Počasi, a dosledno se spreminja kulturna podoba koroške dežele. Tako kot naj bi to ustrezalo odgovornim za kulturno politiko v deželi. Sprva se je moral s tem sprijazniti celovški UNICUM, ki mu dežela od leta 2000 ne namenja več nobene finančne podpore. Beljaška Studiobühne je najavila stečaj, gledališče Arbos je moralo zapreti svoja vrata, podpora kulturnim društvom so vedno manjše in galerije niso več deležne deželnih podpor. Najnovejši dogodki pa nakazujejo, kako dosledno se ta pot nadaljuje: deželno galerijo so deložirali in na mesto priznanega galerista dr. Rossmanna naj bi postavili drugega, verjetno moža s plavo provenienco. Podobne stvari se kar nenadoma dogajajo tudi pri koroški kulturni reviji Die Brücke, ki se dejavno trudi, da bi postala most med različnimi umetniškimi in

literarnimi interesi, med drugim pa v njej ustrezno mesto najdejo tudi slovenski kulturni ustvarjalci.

Ne moremo se znebiti vtisa, da ob strateško insceniranem propadanju različnih umetniških in sodobnih kulturnih institucij in kulturnih nosilcev postaja zabavna kulturna industrija nadomestek za navidežno osrečevanje prebivalstva. Treba bo zlesti v irhaste hlače, da bo še kaj denarja za koroško kulturo – poročilo o razdelitvi subvencij, ki jih je dežela zadnji dve leti delila med koroško prebivalstvo, ne kaže nič drugega. Neprimerno hitro rastejo subvencije za folklor. Očitno koroška politika dobro ve, da v obdobju zaostrenih gospodarskih razmer mnogi ljudi v folklori odkriva del (izgubljene) domovine, ki je ne najdejo več v monotonem in odtujenem vsakdanjem življenju. Sicer pa je ljudska kultura na Koroškem tako ali tako že tradicionalno nemškonacionalno usmerjena, kar je prav gotovo pomemben dejavnik, da je koroška deželna vlada lani jeseni sprejela zlosluten sklep, naj odslej deželno subvencijo za kulturo dobivajo tudi take organizacije, kot so Kärntner Heimatdienst, Kärntner Abwehrkämpferbund, Ul-

richsberggemeinschaft in druge. Zaskrbljujoče pri tej zgodbi o kulturni podobi dežele je, da imamo sicer opraviti s politično oslabiljenim kulturnim referentom dežele, vendar pa ne slišimo zapostavljenih, neposredno prizadetih. Kulture te dežele se je polastila vdanost v usodo.

Trend, ki daje vse razvojne možnosti skomercializirani kulturi na Koroškem, bo v prihodnje verjetno v še večji meri skrbel za to, da bo med čustvenim doživetjem in racionalnim spoznavanjem te dežele tekla dosledna meja. To je prava prav meja med spoznavanjem in zabavo. Na račun resničnosti življenja in družbe rastejo množične zabave v obliki »eventov« in drugih množičnih »ljudskih obredov«. Torej ne dopustimo, da bi se kaj takega dogajalo tudi s slovensko kulturo, ki bi jo nekateri radi videli kot ubogo in zakotno kulturo.

J. M.

KOMENTAR

V 132 občinah bodo 9. marca 2003 volili nove odbornike in župane. Izhodišče je sledeče: pred šestimi leti so socialdemokrati dosegli 40,5 % glasov, 1012 odbornikov in 71 županov. Svobodnjaki so tedaj osvojili drugo mesto s 26,1 % glasov in dobili 630 odbornikov ter 17 županov. Ljudska stranka je pristala na tretjem mestu s 22,3 % glasov, 593 odborniki in z 29 župani. Ostale liste, vključno s slovenskimi in dvojezičnimi, so dosegle 11,1 % glasov, dobile so 301 odbornika in 15 županov. Samostojne slovenske in dvojezične liste imajo 56 odbornikov. Ne smemo pa pozabiti, da so tudi na socialdemokratskih listah in na listah ljudske stranke kandidirali in bili izvoljeni koroški Slovenci ali pa taki, ki se imajo za dvojezične Korošce.

Občinske volitve imajo seveda svojo dinamiko. V ospredju so osebe in kandidati, ki jih ljudje poznajo, manj pa strankarski programi in ideologije. Odloča se na terenu in ne toliko v strankarskih centralah. To seveda v enaki meri velja za pripadnike slovenske narodne skupnosti.

Situacija pred občinskimi volitvami se razlikuje od kraja do kraja in slovenski volivci bodo to različnost tudi upoštevali.

Ker idealne rešitve manjšinskega vprašanja na občinskem nivoju ni – idealna bi bila ta, da bi vse stranke upoštevale slovenski jezik in

slovensko kulturo v svojih programih in tudi pri izbiri svojih kandidatov – je jasno, da nastopajo samostojne slovenske liste, ki hočejo postaviti predvsem težnjo po enakopravnosti slovenskega jezika in slovenske kulture.

Toda v nekaterih krajih to storijo tudi večinske stranke. Npr. v Bilčovsu, kjer socialdemokratska stranka z županjo na čelu deluje v duhu konstruktivnega sožitja in enakopravno upošteva tudi slovenski jezik. Nasprotni primer je Dobrla vas, kjer socialdemokratski župan zagovarja agresivna protimanjšinska stališča.

Občinske volitve 2003

Imamo pa še tretji primer, ko bodo slovenski volivci podprli župana, ne pa njegove stranke, npr. na Suhi. Podobne primere najdemo tudi pri ljudski stranki. V mestih bodo nastopili tudi Zeleni, ki so tradicionalno naklonjeni slovenski manjšini na Koroškem.

Skratka, slovenski volivci bodo zelo fleksibilno odločali.

Ne precenjujem vpliva obeh osrednjih organizacij in njenih tednikov, zato se mi zdi pametno, da odbori ZSO zavzamejo zelo konkretno stališče do posameznih občin in tudi izdajo volilno priporočilo. Zato bomo tako stališče in predstavitev slovenskih kandidatov objavili v posebni prilogi našega glasila.

Dr. Marjan Sturm

Packarije

V gozdu Lipeja Kolenika so neznan storilci na drevesa napisali: »Partizan suchst neue Opfer. Gehe heim«. Očitno je protipartizanska kampanja KHD-ja že učinkovala in opogumila neznanke. Toda zgodovine protinacističnega boja ni mogoče prevrednotiti. Lipejeva knjiga zgovorno priča o času, v katerem ni bilo nič preprosto. Pa še zanimivost: kljub temu da je napis v nemščini, je »partizan« napisano po slovensko, s črko z.

GALICIJA

Partizanski spomenik jim ni po godu

Predstavnik KHD Jordan in nekdanji osnovnošolski ravnatelj Šporn sta na gališki občinski odbor naslovila pismo zahtevo, naj se odstrani

partizanski spomenik na Robežu. Poleg tega sta nasprotovala radijskemu prenosu dvojezične maše iz Galicije.

Občinski odborniki se na to zahtevo niso odzvali. Kako tudi, saj so v pravni državi za gradbene dejavnosti potrebna ustrezna dovoljenja. To velja tudi za spomenik na Robežu. Le v totalitarnih režimih so spomenike odstranjevali po ideoloških načelih.

Muttonen se zavzema za radia

Državnozborna poslanka SPÖ mag. Christine Muttonen je v posebni izjavi za tisk dejala, da bi ukinitve obeh radijev pomenila »množično nazadovanje medijske raznolikosti v deželi«. Zato zahteva od zvezne vlade, da spremeni svoje stališče in obstoja radijev ne pogojuje s postavitvijo dvojezičnih napisov. »Nevzdržno je, da se v demokratični državi skuša vprašanje medijev pogojevati s popolnoma drugimi vprašanji,« je dodala Muttonen.

GOSPODARSTVO

AGRARNI SEJEM ALPE-ADRIA

V prostoru Alpe-Adria so letos prvič pripravili agrarni sejem, ki bo tokrat poskušal zadovoljiti specifične potrebe kmetovalcev v tej regiji.

Kar 240 razstavljalcev iz Avstrije, Slovenije, Italije in iz Madžarske bo od 24. do 26. januarja 2003 predstavljalo svoje izdelke. Na svoj račun bodo prišli tudi lovci in ribiči, ki si bodo lahko ogledali ponudbo

kar 60 razstavljalcev. Vrhunec sejma bo 24. januarja, ko bo predstavnik koroške deželne vlade predaval o sodobnih agrarnih dejavnostih. Prav tako bodo obiskovalcem vsak dan svetovali različni strokovnjaki. Vsakemu bodo skušali odgovoriti na aktualna vprašanja o veterinarstvu, biohrani, agrarni strukturi ipd. Prvič sta se združili obe gospodarski zadrugi (koroška in slovenska), ki nameravata tokrat predstaviti skupne projekte na tem področju.

Medijsko znani »Sepp Holzer« bo predstavil novo obliko svoje permakulture.

Agrarni sejem pomeni korak k nadaljnjemu sodelovanju vseh dežel Alpe-Adria. Predsednik sejma KR Walter Dermuth in GF ing. Erich Hallegger se že vnaprej veselita in nestrno pričakujeta odziv obiskovalcev.

Se pravi: kdor je željan najnovejših informacij o kmetovanju, naj obišče sejem. Zaradi pestrega programa se obiskovalci prav gotovo ne bodo dolgočasil.

Tokrat imajo obiskovalci iz Slovenije vstop prost.

VABLJENI!

OBČINSKE VOLITVE 2003

SP, VP, EL in Zeleni pričakujejo povečanje števila glasov

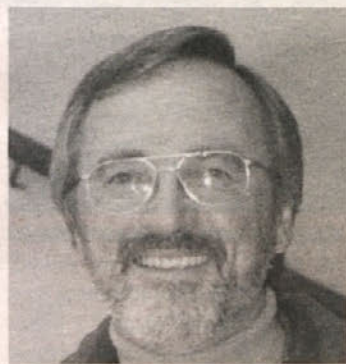
Ana Blatnik

KOROŠKI SOCIALDEMOKRATI

Graditi na temeljih

Koroški socialdemokrati gredo na občinske volitve z velikim optimizmom. Predsednica DESKAN v SP Ana Blatnik iz Bilčovsa meni, da je SP edina stranka, ki ima v programu ustavno določilo o raznolikosti Avstrije in da je to prav zasluga delovne skupnosti. »SP na Koroškem se zaveda, da je dvojezičnost zelo pomembna. Na dvojezičnem ozemlju je na listi okrog 140 kandidatov in kandidat, ki obvladajo oba deželna jezika in se tudi deloma prištevajo k slovenski narodnostni skupnosti.« Glede uveljavljanja dvojezičnosti v javnosti je občina Bilčovs lahko zgleden primer. »V naši občini je dvojezičnost dejansko povsod prisotna, tako na kulturnih prireditvah kot na pogrebi. Dvojezičnost ni več problem, ampak nekaj samoumevnega. Na naši frakcijski listi dve tretjini kandidatov in kandidatka zna slovensko in priznava svojo dvojezičnost. Župan občine Borovlje Ingo Appe se zaveda pomembnosti slovenščine v prihodnosti. Vem tudi, da podžupan občine Pliberk Stefan Visotschnig poudarja pomen dvojezičnosti in to javno kaže tako, da svoje otroke podpira pri vključevanju v slovensko kulturno društvo. To je pomembno dejstvo. Tudi župan Suhe Gerhard Visotschnig dokazuje, da sta mu dvojezičnost in čezmejno sodelovanje pri srcu in da je zelo odprt človek. Seveda še ni vse popolnoma rešeno; temelji so postavljeni in treba je graditi naprej. Zavedam se, da je SP pluralistično usmerjena in da v dvojezičnih občinah še ni vse tako, kot si želim. Povsod tam bo treba še skrbeti za sožitje, da bi zrahljali še napeto zemljo, da bi tudi tam lahko rasle rože...« SP je podpirala narodnostno skupnost v želji po radijski oskrbi. Tudi v občini Bistrica v Rožu je bilo možno s številnimi pogovori uresničiti projekt dvojezičnega vrtca. »Moramo videti tudi pozitivne premike – financiranje Slovenske glasbene šole, dvojezični ravnatelji na osnovnih šolah med vladanjem SP, Radio Agora in Radio2/Korotan, slovenski sporedi ORF, ustavno določilo. To je dokaz, da se volivci in volivke lahko opredelijo za Socialdemokratsko stranko.«

Koroške stranke, volilne in imenske liste se že intenzivno pripravljajo na občinske in županske volitve 9. marca letos. Do sv. Valentina, 14. februarja, bodo morale stranke sestaviti kandidatne liste, prvič pa bodo oddali glas tudi 16-letni državljani. Število volilnih upravičencev bo v primerjavi z volitvami 1997 znatno višje, 22. januarja pa bo objavljeno točno število. Volilne kartice so za vse tiste, ki ne morejo voliti v domači občini, na voljo do 6. marca. Za bolne in telesno prizadete pa so predvidene mobilne volilne komisije. Ker se župani/županje izvolijo neposredno, je bil 23. marec izbran kot datum za drugi krog (Stichwahl).

Raimund Grilc

KOROŠKA LJUDSKA STRANKA

Pripravljeni za dialog

Glavni kandidat za mesto župana v Pliberku Raimund Grilc o izhodišču pred volitvami: »Ljudska stranka ima na svojih listah kandidate in kandidatke, ki jih lahko voli vsak. V naši frakciji v Pliberku jih od prvih desetih kandidatov kar šest zna slovensko. V preteklih letih smo dokazali, da smo konstruktivno sodelovali tudi z Enotno listo (EL). V občini smo soglasno sklenili, da se ustanovi dvojezični vrtec; trenutno imamo tri dvojezične skupine in eno nemško. To je zrcalo dobrega sožitja. V moji občini smo po zakonih uredili tudi topografijo, ki jo je predpisovala stara zakonodaja. S soglasnim sklepom smo namestili manjkajoče table. Tudi o tem vprašanju smo pripravljeni odkrito razpravljati. Če bo prišlo do splošne rešitve, potem bomo udeleženi razsodbo ustavnega sodišča iz leta 2001, v nasprotnem primeru pa bomo s pogovori z drugimi strankami to s skušali rešiti na občinski ravni.«

Župan in deželnozborski poslanec Grilc se zaveda tudi za tesnejše sodelovanje z občinami onstran Karavank (Ravne, Prevalje in Mežica). Rezultati tega povezovanja se kažejo na pliberškem jormaku, kjer se v šotoru Alpe-Jadran predstavljajo sosede. »Ob vstopu Slovenije v EU bosta obe strani pridobili,« je prepričan Raimund Grilc. »Naši kandidati, kot tudi celotna stranka, so zelo odprti do slovenske narodnostne skupnosti. Seveda smo tekmeči EL, to je demokratično in zdrava konkurenca.« Uporaba slovenščine kot uradnega jezika je v občini

Pliberk nekaj povsem normalnega, vsak lahko uporabljata jezik. VP ima v okraju Velikovec tri župane. »Mogoče dobimo še enega ali dva (v Suhi, Galiciji). V Železni Kapli imamo novega kandidata – Franza Kummra, na Bistrici je gospod Flödl, torej imamo v vseh občinah kandidate, ki obvladajo oba jezika.« Za Grilca so prireditve Abwehrkämpferbunda (AKB) anahronizem in nesprejemljive, zato jih več ne obiskuje. »Nagovarjati moramo mlade, ki na srečo drugače mislijo, in ne »včerajšnjikov«, ki se ne bodo več spremenili.«

Franc Merkač

ZELENI

Prezračiti domovino

Franc Merkač, ki izhaja iz zavedne slovenske družine iz Šmihela nad Pliberkom in že več kot 20 let živi in dela v Celovcu, se je odločil za nastop pri Zelenih. »Mislim, da lahko vsak sooblikuje življenjski prostor, v katerem živi. Za nas Slovence v Celovcu je zanimivo, kako bi na občinski ravni sooblikovali odločanje v občinskem svetu.« Kot dolgoletni pristaš Zelenih je bil Franc Merkač izvoljen v predsedstvo celovške skupine, že lani pa je kandidiral na državnoborskih volitvah. Pojmuje se kot vezni člen med Slovenci in stranko. »Vabim vse Slovence in Slovenke, ki živijo v Celovcu, da mi povedo svoje mnenje in želje ali pa se oglašijo v pisarni Zelenih na Viktringerstrasse 5, pokličejo na telefonsko številko 0650/44 122 00 oziroma jih pošljejo po elektronski pošti na naslov zeleni@fran.at. Še bolj pametno pa je, da se v manjši skupini srečamo v kavarni Paulus ali pa kje drugje.« Zanj je pomembna izgradnja javnih

prometnih povezav, kolesarskih poti, osnovna podpora kulturno iniciativnih skupin (svobodna kulturna scena), tudi slovenskih, ki jih pravzaprav v Celovcu ne upoštevajo. »Osnovni kulturni sceni so v preteklih letih odvzeli zraka in tu je treba novega vetra. Vabim vse, da odpremo okna, line, da prezračimo domovino Koroško.«

Zelene voli še največ ljudi v urbanih centrih, kot so Celovec, Beljak, Velikovec itd. Na dvojezičnem ozemlju pa se povezujejo z EL. Franc Merkač: »Ne bomo si delali konkurence, ampak si bomo med seboj pomagali. Zeleni so zelo odprti do Slovencev. Pomembno je, da Slovenci v stranki sami povedo, kaj hočejo, in da se vključijo v to gibanje.« Zeleni v Celovcu odklanjajo gradnjo načrtovane veletrgovine, ker bi imela hude posledice za tukajšnje obrtnike. »Tudi okolje bo trpelo, ker bodo morali zgraditi nova parkirišča, dovoznice, trpela bo kakovost življenja mestnega prebivalstva. Zato podpiramo decentralistične skupine in iniciative, ki s samostojnim delom ustvarjajo delovna mesta.«

Andrej Wakounig

ENOTNA LISTA

Krepiti infrastrukturo in položaj koroških Slovencev

Enotna lista ima skupno z drugimi imenskimi listami (24) na dvojezičnem ozemlju 56 občinskih mandatarjev in 5.700 glasov. EL se pojmuje kot samostojno politično gibanje koroških Slovencev. Na letošnjih volitvah pa se bo volivcem/volivkam predstavilo približno 500 kandidatov in kandidatke. EL ima podžupana v Že-

lezni Kapli, Globasnici, Žitari vasi in na Bistrici pri Pliberku. Predsednik EL in podžupan v Bistrici Andrej Wakounig: »Obstajajo dobre možnosti, da v Železni Kapli, Globasnici in na Bistrici pridemo v drugi krog.« Volilni programi oziroma zahteve posameznih frakcij se od občine do občine nekoliko razlikujejo, vendar so si po mnenju predsednika tudi zelo podobne. »V volilni boj gremo z uspešnimi kandidati in kandidatkami in z zanimivim volilnim programom. Vsi občinski odborniki in odbornice so delo v pretekli mandatni dobi zelo dobro opravili. Prepričan sem, da bomo presegli rezultat iz leta 1997.«

EL oziroma slovenske imenske in volilne skupnosti si dosledno prizadevajo za uveljavljanje slovenskega jezika v javnosti in na občinskih uradih. »Samoumevno je, da na občinskih sejah dajemo predloge v obeh deželnih jezikih, frakcijske seje pa se odvijajo v slovenskem jeziku. Naša obvestila so dvojezična, ker hočemo nagovoriti tudi nemško govoreče občane. EL se zaveda za vsestranski gospodarski in kulturni razvoj južne Koroške, dosledno se zaveda za dvojezično predšolsko vzgojo (otroške vrtce), dvojezično topografijo in enakopravnost slovenščine v javnosti. V vsakdanjih pogovorih vedno opozarjamo na težave v posameznih občinah in skušamo zdramiti deželne politike. Šibek gospodarski položaj na južnem Koroškem je posledica zgrešene politike na deželni ravni in nekaterih županov. S pristopom Slovenije k EU se tudi pri nas odpirajo možnosti za tesnejše sodelovanje na vseh ravneh. EL je že dala nekaj pobud. Južna Koroška ima posebno in neprimerljivo identiteto, ki jo je treba razvijati še naprej. Čaka nas veliko dela, da ohranimo in razvijemo naš življenjski prostor (infrastrukturo) in da še izboljšamo odnose med obema narodoma. Moja vizija je zagotoviti delovno mesto delavcu, kmetu, nameščencu in izobražencu. Razveseljivo pa je, da se v samostojne liste vključuje mladina, ki tako zavestno sooblikuje družbeni razvoj v naših občinah.«

Pripravil Mirko Štukelj
Foto: Štukelj

Režiser izbira za sodelavce tiste ljudi, ki so se izkazali za ustvarjalne in inovativne. Pri pripravi posamezne gledališke predstave nameni veliko časa telesnim vajam, saj telesnemu gibu pripisuje velik pomen. Hkrati pa posveča veliko časa tudi jezikovnemu in govornemu utrjevanju.

Do sedaj so v njegovih odrskih priredbah in režijah uprizarili že Ajshilovega Vklenjenega Prometeja (1993), Burgessovo Peklensko pomarančo (1995), dvojezično Brecht-Weillovo Beraško opero (1997), Goldinovega Gospodarja muh (1999) in nato Lemov Solaris (2001).

Tudi v letošnji sezoni smo pričakovali nov projekt gledališke skupine Teatr Trotamora. Režiser Marjan Stikar se je tokrat odločil za Fassbinderjevo dramo *Das Brennende Dorf*, ki jo je v izvirniku napisal španski dramatik Lope de Vega in jo naslovil *Fuente ovejuna*.

»... brez ljubezni bi bilo na tem svetu samo klanje in morija. Ne mislim na ljubezen med moškim in žensko ...«

Lopejeva *Fuente ovejuna* je izšla v 17. stoletju, dogajanje pa je postavljeno v čas vladanja katoliških vladarjev Ferdinanda in Izabele, ki sta bila dolgo časa v nenehnih sporih s plemstvom. Po godu jima ni bila centralistična vlada. Glavni motiv je spopad dveh družbenih razredov – razžaljeno ljudstvo se upre nasilnemu vladarju. Vaščani *Fuente ovejuna* leta 1476 ubijejo nasilnega komendatarja reda Calatrave. Ob tem je Lope razvil še vrsto drugih motivov. Poleg političnih pa srečamo v tem sklopu še motiv nasilja, motiv zlorabe položaja – komendatar si lasti pravico nad življenjem in smrtjo svojih podložnikov, motiv maščevanja – komendatar se maščuje nad Frondozom in Jacinto. Zelo pomemben je motiv ljubezni med Laurencijo in Frondosom. Izstopa pa motiv časti. Prav razžaljena čast sproži upor. V prizorih, ko se razžaljeni kmetje borijo za svojo čast, doseže dramatičnost svoj višek. Površen pogled na dramaturško zgradbo drame *Fuente ovejuna* daje vtis, da je razrahljana, morda celo razvlečena. Določeni prizori sploh niso povezani z glavnim motivom. Ob podrobnejši analizi pa vidimo, da so tudi ti prizori (npr. ljubezenski trikotnik, nasilje) upravičeni, saj v njih dramatik ustvarja kontrastno razpoloženje.

Fuente ovejuna je ena naj-

Marjan Stikar v predstavi »Solaris«

GLEDALIŠČE

Marjan Stikar spet v akciji

Že prav dobro poznamo »starega mačka« Stikarja, ki je v zadnjih letih na oder večkrat postavil polno hrupa, svetlobnih in tehničnih efektov, akrobatskih gibov in nakazovanja brutalnosti. Vsekakor je bilo mogoče opaziti sodelovanje profesionalcev in amaterjev, kar se je navsezadnje izkazalo kot produktivno in spodbudno za celotno gledališko sceno koroških Slovencev.

Prizor z vaje »Goreča vas«

bolj znanih Lopejevih dram. Skupaj je napisal 1500 del, od katerih se jih je ohranilo le 740.

»Opljuvat sovražnika je skoraj tako božansko kot ga ubiti.«

Feliks Lope de Vega Carpio se je rodil leta 1562 v Madridu, kjer je v starosti 73 let tudi umrl. Danes ga vsi poznajo kot španskega dramatika, ki je napisal več gledaliških del. Njegova ustvarjalnost je bila izjemna, saj ni bilo niti ene literarne zvrsti, v kateri se ne bi preizkusil.

Fassbinderjeva *Das Brennende Dorf* je nastala leta 1969.

Leto kasneje jo je Fassbinder prvič uprizoril na odru. Njegova različica se nekoliko razlikuje od izvirnika. V ospredju so bolj kot politični motivi postavljeni ljubezenski dogodki, v katerih je več podrobnosti. Prav tako je v njegovi drami več brutalnosti in nasilja. Tudi sam konec se od izvirnika razlikuje v tem, da se ne konča s spravo, temveč – no ja, da ne bomo preveč povedali, prepričati se boste morali sami. In vsak si lahko ustvari svoje mnenje.

Rainer Werner Fassbinder je bil nemški pisatelj, igrlec, režiser, producent in gledališki vodja. Rodil se je 1946. leta in je komaj 36-leten umrl. Bil je svetovno znan, njegova dela so vplivala na razvoj nemškega filma. V 17 letih je posnel 40 filmov (npr. *Lili Marlen*, *Lola*, *Liebe ist kälter als der Tod*).

Stikarjeva *Goreča vas* pa je

nastala šele pred kratkim, saj so jo morali najprej prevesti v slovenščino, da bi jo lahko igrali. Za prevod je bil odgovoren Darko Čuden. Čeprav je Lopejeva drama že izšla v slovenskem prevodu, le z naslovom *Ovčji kal*, se je Stikar odločil za Fassbinderjevo priredbo. Ta je pač »modernejša«. Na vsak način bo ta različica boljša kot Lopejeva ali Fassbinderjeva, saj je režiser vključil tudi pesmi. Te bodo predstavile še bolj popestrile in obogatile. Za ta del sta poskrbela Jani Oswald in Jožef Štikar. Prav tako bo predstava prava poslastica ne samo za slovensko govoreče, temveč tudi za tiste, ki jim je slovenščina še tuja. S podnapisi so omogočili, da predstavo obiše še več nemško govorečih Korošcev.

Na vprašanje, zakaj te pred-

»Srčkano je gledati, če je kdo lačen.«

stave ne bi smeli zamuditi, je Marjan Stikar odgovoril: »Ker se od 14. stoletja pa do danes ni kaj dosti spremenilo. «Kaj pravzaprav je s tem mislil, bomo izvedeli na premieri 31. januarja v Šentjakobu.

Kulturno delovanje v Šentjakobu v Rožu lahko kljub »uradno mrtvemu« društvu pri-

števamo med zanimivejše predvsem zaradi aktivnejšega in angažiranega delovanja posameznikov, ki močno presegajo na tradicijo in ožje okolje vezano ustvarjanje. Razširili so običajen pojem sosedskega spoznavanja, občinstvu ponudili gledališka dela, ki bi lahko nastala v kateri koli prestolnici. Vse dejavnosti se odvijajo v farni dvorani. Publika, ki obiskuje predstave Teatra Trotamora, ni niti krajevno niti jezikovno vezana na ta kraj.

Teatr Trotamora, ki deluje v okviru Slovenskega prosvetnega društva Rož, želi Korošcem omogočiti široko zasnovo prireditve in na ta način povečevati razumevanje med obema narodnima skupinama, kar je v zadnjih letih uspelo predvsem Marjanu Stikarju z nekaterimi ambicioznimi gledališkimi predstavami.

»Je že kdaj umetnost pomagala v boju za pravico?«

Amaterizem na gledališkem področju presega povprečje in že nekaj časa uspešno prebija plotove dolgočasje. Tipični primer – Marjan Stikar, saj se njegove predstave odlikujejo po močni družbeni angažiranosti.

Gordana Slama

ZASEDBA

prevod: Darko Čuden
režija: Marjan Stikar
glasba: Jožef Stikar
kostumi:

Elena Fajt-Velikonja
scenografija:

Toni Reichmann

nemški podnaslovi:

Laura Ippen

prevod v Esperanto:

Timi Wüster

podnaslovi za Esperanto:

David Kassl

video tehnika:

Rudi Melcher

tehnika: Marko Ferm

Igrajo: Franci Spitzer, Mirko Lepuschitz, Toni Isopp, Maja Malle, Irina Urbajs, Nadja Pörsch, Marko Sitter, David Višnjič, Zalika Steiner, Drago Pörsch, Ferdinand Hafner, Breda Šticker, Martina Kanzian, Hanca Pörsch, Karin Spitzer-Simonitsch, Izidor Sticker, Jožef Spitzer, Martin Koren, Tonej Sticker, Čarlej Krautzer, Hanzej Wuzella st., Martin Zwitter, Eva Moschitz, Danijel in Kristijan Rehmann
Brake-dance: Dejan Mačesič in Damir Kajejič

Premiera bo 31. januarja, ob 20. uri, v farovžu v Šentjakobu

BILČOVŠ

Razodeta Črna marela

Mihael Mak kot detektiv, Anja Oraže kot njegova pomočnica, Veronika Olip kot lenivec, Christofer Čertov – gospod z belim klobukom, gospa Šrotova v osebi Angelike Ogris in še mnogi v različnih vlogah: Nadine Doujak, Moni-

ka Mak, Patricia Oraže, Silke Užnik, Janko Roblek, Izidor Čertov in Marjeta Čertov so nam preteklo nedeljo na gostovanju v ljudski šoli v Bilčovsu zaigrali mladinsko kriminalko Črna marela. Srečevanje v Fiesi ob vajah za predstave rodi tudi

globlje povezovanje otroških in mladinskih skupin čez vse leto. To pa je zelo pomembno.

Predstava je povsem klasična in po meri najstnikov. V prepereli črni mareli je zviti listič, na katerem je načrt za zaklad. Pa se poženejo v iskanje. Zadevo razkrije mladi detektiv Tomaž, zaključijo pa jo (selski) policaj. Prijetno je bilo gledati to nezahtevno igro v režiji Francija Končana. J. R.

Prizor iz igre »Medved z vrtnico«

PLIBERK – KULTURNI DOM

Škocjanski Medved z vrtnico

Preteklo soboto je v Pliберку na velikem odru novega kulturnega doma nastopila gledališka mladinska skupina Kulturnega društva Škocjan. Vrnili so gostovanje Vogrčanov, ki so teden prej igrali v Šentprimozu. Zdaj pa je vse še bolj zapleteno. Poenostavljeno: oba gostitelja sta si izposodila dvorani; prvi zato, ker je sploh nima, in drugi zato, ker je njegov oder premajhen. (Nekatera društva imajo kar velike odre, pa se na njihovih deskah ne dogaja kaj dosti!) Škocjansko mladinsko gledališko skupino že vrsto let vodi Helka Mlinar. Vztrajna je. Več let so uspeli vaditi in nastopati v Kasslovi dvorani, ko pa so prevladali podjetniški interesi, niso obupali. Trenutno so gostje pri sosednjem društvu v Šentprimozu.

O mladinski igralski skupini iz Vogrč smo pisali že v prejšnji številki. Predvsem o njeni uspeli uprizoritvi Lindgrenine Pike Nogavičke. Tokrat sta se vlogi zamenjali. Pri njih v Pliберку so gostovali Škocjanarji z igro Medved z vrtnico.

Poleg Tineta Varla in njegove žene Brede sta režiserja obeh predstav na Koroškem najbolj poznana gostujoča režiserja iz Slovenije.

Končan prihaja na Koroško že 25 let. Režiral je mnogo iger, najprej v Celovcu pri Odru mladje in Odru lutke, potem pa je postal kar domači režiser v Selah in zadnja leta tudi v Vogrčah. Res si zasluži Tischlerjevo nagrado.

Tudi Peter Militarov je znanec koroških odrov. Režiral je od Podjune do Zilje, veličastne pa so bile njegove »masovke« Miklova Zala, Buge waz primi in Požganica in seveda Prizori iz Prežiha itd. Nagrada ga verjetno še čaka.

Medved z vrtnico je tekst Franeta Puntarja, ki ga Peter Militarov kot režiser občuduje. Prav to ga je prineslo tudi na škocjanski oder. Mladi igralci Samo Zeichen v vlogi medveda, lisica Kristjana Zeichen, miš Vera Hartman, Florjan Sturm kot zajec in Andrej Rutar kot čarovnik so se poigrali z besedilom, igrali svoje vloge in pred-

stavo pripeljali v humanistično vizijo k vrtnici (Katja Mlinar).

Gib je bil zelo izrazit. Izvajale so ga gojenke otroške baletne šole iz Pirnič. Predstavo je odlikovala glasba Slavka Avsenika ml., sceno je oblikoval Kristijan Sadnikar, kostume Breda Varl, lučkar je bil Uroš Vovk, glasbo je vrtel Daniel Rigelnik, sodelovali pa so še Francej Preinig, Hilda Sturm, Veronika Zeichen in Irena Starz. Nenazadnje pa je treba tudi omeniti in pohvaliti scensko zasnovano sedemletne Line Sterckx in koeografijo Andrewa Stevensa.

Resda smo odrasli nekoliko pogrešali izrazitejšo dramaturgijo, zagotovo pa je otroci niso. To pa je najbolj pomembno. J. R.

APAČE

1. občni zbor KD Šmarjeta/Apače

17. 1. 2003 je Kulturno društvo Šmarjeta/Apače vabilo v Šmarjeto v Rožu na prvi redni občni zbor. Predsednica Rosina Wernig iz Kočuhe je številnim navzočim članom in prijateljem poročala o uspešnem delovanju zadnjih treh let. Po občnem zboru je Šmarješki kvartet v prijetnem vzdušju oblikoval kulturni program, ki ga je povezoval šmarješki župnik Janko Krištof.

Novo izvoljeni odbor:

predsednica Rosina Wernig; podpredsednik Walter Juwan; tajnica Magret Svetina; namestnica tajnice Katja Kupper-Wernig; blagajničarka Elizabeth Ibounig in namestnica blagajničarke Brigita Dovjak

HODIŠE

Razstava V. P. Čertova

Samouk Valentin P. Čertov se je pretekli četrtek, 16. januarja, s svojimi slikami izvirno in avtentično predstavil v hotelu ob Habnerjevem jezeru na Plešerki. Slikar je prikazal svoj novi slog, »nature painting real«, s katerim narava prevzema del ustvarjalnosti. Čertov v tem slogu ustvarja že od leta 1998. Platno položi v naravo in v obliki abstraktne kompozicije doda barvne pigmente. V enem

letu se slika pod vplivom narave razvije, vegetacijske in vremenske okoliščine pa dajo slikam izrazit, svojstven pečat. Vsaka slika je označena s točnimi koordinatami, kje je ležala in kdaj je nastajala.

Čertov je študiral medijsko pedagogiko na univerzi v Celovcu in leta 1994 diplomiral iz umetnostne psihologije. S slikarstvom in grafiko se ukvarja od leta 1979, umetnostne seminarje je obiskoval pri Stanku Rapotcu. Razstavlja od leta 1985. Njegovo razstavo v Seehotelu Hafnersee na Plešerki si lahko ogledate vsak dan do 18. februarja.

NOVOLETNI KONCERT je bil prva točka bogato začrtanega letnega programa SPD Šentjanž. V gosteh so imeli Vaščane iz Vesce, vokalno skupino iz Plajberka in kvartet Singkreis z Bistrice. Program so dopolnili domači tamburaši. Že tradicionalna prireditev je privabila občudovalce nastopajočih in izzvenela v prijetnem druženju in petju. H. W.

PLIBERK – RAZSTAVA

O vojni za Slovenijo

Pretekli četrtek so v pliberškem kulturnem domu odprli razstavo o vojni za Slovenijo 1991, ki jo je pripravil Center za vojaško zgodovinsko dejavnost. Razstava zelo podrobno prikaže vsestranske priprave za samostoj-

nost in neodvisnost Republike Slovenije. Ob odprtju je slavnostni govornik in generalni direktor slovenske policije Marko Pogorelec poudaril stremljenje slovenskega naroda po državni neodvisnosti in se zahvalil vsem Korošcem za izkazano moralno pomoč. Hkrati je dejal, da je sodelovanje z avstrijsko oziroma s koroško policijo dobro in zgledno. Z Evropsko unijo in skorajšnjim slovenskim članstvom se bodo uresničili vizionarski verzi Franceta Prešerna.

Tudi direktor varnostne direkcije za Koroško dr. Slamanig je izpostavil dobro sodelovanje obeh policij in dejal, da z vstopom Slovenije v EU ne bo nikakršnih težav. Pliberški župan mag. Grilc je obudil spomin na slovenski spopad z JLA in opisal občutke ob meji.

Nekaj razstavljenih fotografij je posnel tudi fotograf NT Marjan Fera, ki je tedaj fotografiral spopade na Holmcu.

Marko Pogorelec, dr. Slamanig, v ozadju generalni konzul Jure Žmauc

Foto:NT/Fera

PRIREDITVE

ČETRTEK, 23. 1.

- ŠENTPETER, Višja šola za gospodarske poklice – KKZ
- 08.30 »Žogica Marogica«. Gostuje lutkovno gledališče Maribor. Nadaljnje predstave ob 9.30 in 10.30.
- ŠKOFIČE, društvena soba – Društvo »Glasbena šola«
- 18.00 Nastop učencev Glasbene šole
- DUNAJ, Slovenski kult. center Korotan
- 19.00 Odprtje razstave del prof. dr. Janeza Suhadolca. Razstava je odprta do 13. 2. 2003.
- CELOVEC, v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma
- 19.00 Podelitev XXIV. Tischlerjeve nagrade Franciju Končanu, Tinetu in Bredi Varl. Spored bodo oblikovale gledališke in lutkovne skupine iz Celovca, Sel in Vogrč

PETEK, 24. 1.

- TINJE, v domu – Dom prosvete
- 15.00 Dvodnevni seminar slovenskega jezika. Vpliv nemščine na slovenščino na stičišču dveh kultur. Voditeljica: mag. Helena Kuster. Seminar traja do 25. 1. 2003, od 9. do 17. ure.
- LEPENA, ljudska šola – Društvo »Glasbena šola«
- 18.00 Nastop učencev Glasbene šole
- DUNAJ, v klubu, Monscheingasse – KSSSD
- 20.00 Film »V leru«. Komedia, 90 min, z nemškimi podnaslovi, režija Janez Burger
- ŠENTJANŽ, k & k – Unikum, k & k
- 20.00 Otvoritev razstave »HALBSCHIEIT | POLČAS | METÄ« v okviru projekta »Schöne Öde-Lepa pušča-Bella Brulla«. Richard Klammer (trobenta), Vinzenz Witzlperger (tuba), Martin Zrost (saksofon), Nataša Koncilija, Emil Krištof in Klaus Lippitsch (perkuzija na pločevini)

SOBOTA, 25. 1.

- RADIŠE, kulturni dom – SPD Radiše
- 19.00 Razstava ročnih del Nežije Schuschnig in dokumentacija o izseljenstvu
- 19.30 Koncert skupine »Terra-Folk« iz Slovenije
- PLIBERK, kulturni dom
- 20.00 »Na gavdo«. Nastopata ansambel Pavlič in Trio Pegrin

NEDELJA, 26. 1.

- GLOBALNICA, v farni dvorani – SKD Globasnica
- 15.00 Otroška igrice »Preden pride luna«. Gostuje otroška skupina Lipov cvet iz Velikovca
- SELE, v farnem domu – KPD Planina
- 15.00 »Kaplan Martin Čedermac«. Nastopa gledališka skupina KPD Planina. Režija Franci Končan

PONEDELJEK, 27. 1.

- TINJE, v domu – Dom v Tinjah, ORF-slovenski spored
- 19.00 »Čuvaja draguljev«. Pogovor s bratoma Smrekar, ravnateljema Narodne galerije in Opere v Ljubljani. Pogovor bo vodil Horst Ogris.

TOREK, 28. 1.

- CELOVEC, Mohorjeva – Društvo »Glasbena šola«
- 16.00 Nastop učencev Glasbene šole (1. skupina)
- LEDINCE, ljudska šola – Društvo »Glasbena šola«
- 18.00 Nastop učencev Glasbene šole
- SVEČE, galerija Gorše – Društvo »Glasbena šola«
- 18.30 Nastop učencev Glasbene šole

SREDA, 29. 1.

- ZILA, ljudska šola Straja vas – Društvo »Glasbena šola«
- 18.30 Nastop učencev Glasbene šole
- CELOVEC, Mladinski dom – Društvo »Glasbena šola«
- 18.30 Nastop učencev Glasbene šole

PETEK, 31. 1.

- CELOVEC, Mladinski doma – Strokovno pedagoško združenje
- 16.00 Občni zbor
- 18.00 Kabaret teatra Torpedo iz Murske Sobote »Življenje profesorjev«
- ŠMIHEL, farna dvorana – Društvo »Glasbena šola«
- 18.00 Nastop učencev Glasbene šole (skupno z oddelkom Globasnica)
- ŠENTJAKOB, farna dvorana – SPZ, SPD »Rož«
- 20.00 Premiera gledališke predstave »Goreča vas«
- Režija: Marjan Stikar
- LJUBLJANA, Cankarjev dom – KKZ
- 19.30 »Faust«. Prijave do 17. 1. 2003, tel.: 0463/516243

Nonče vasi – rojstni dan in god; **Marti-na Strugger** z Obirskega – 21. rojstni dan; **Doroteja Domej** iz Rinkol – rojstni dan; **Konrad Kuster** iz Konovec – rojstni dan; **Nežka Knor** s Ponikve – rojstni dan; **Engelbert Logar** s Suhe – rojstni dan; **Rozka Kordež** iz Nonče vasi – rojstni dan; **Florian Kordes** iz Podgrada pri Škocijanu – 50. rojstni dan; **Neža Kunet** iz Šentjakoba – rojstni dan; **Veronika Raunichar** iz Šentlipša – rojstni dan; **Zdravko Mlečnik** s Kota v Selah – rojstni dan; **Danica Hanuna** iz Kotmare vasi – rojstni dan; **Jan Brumnik** z Obirskega – rojstni dan; **Folti Kernjak** s Trebinj pri Šentilju – 40. rojstni dan; **dr. Roman Schellander** iz Borovelj – rojstni dan; **dr. Marija Jurčič-Pahor** iz Trsta – rojstni dan; **Zorka L. Weiss** iz Spodnjih Rut – rojstni dan.

Za posredovanje imen slavljencev in slavljenk se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

CELOVEC – DVOJEZIČNA TAK F. Štukelj

Zanimiv in informativen dan

Dvojezična zvezna trgovska akademija (TAK) na čelu z ravnateljico Majo Amrusch-Hoja vsako leto skupaj s profsorskim zborom in dijaki priredi dan odprtih vrat. To priljubljeno šolsko prireditev za bodoče dijake je pretekli četrtek

Kot vsako leto januarja je v Šmihelu, Dobri vasi, Celovcu in Šentjakobu tudi letos gostovalo Lutkovno gledališče iz Maribora in razveselilo otroška srca z lutkovno predstavo Žogica Marogica v režiji Tineta Varla.

Javna dvojezična LŠ 24, Celovec, Ebentaler StraÙe 24

Dan odprtih vrat petek, 31. 2. 2003

9.00 pozdrav
9.30 odprta razredna vrata
10.45 predstavitev nove zasnove jezikovnega pridobivanja na naši šoli (Sabine Sandrieser)

Na hodniku naše šole si lahko ogledate razstavo Sokrates/Comenius projekta »Otroštvo med tradicijo in potrošniško družbo«
Učenci/ke in učitelji/ce se veselijo Vašega/tvojega obiska!

13 DNI SKOZI NAJLEPŠE DEŽELE DO NORDKAPA

Polnočno sonce
Laponska
Polarni krog
Lofoti
udobne ladje

12.-24. julija 2003
Podrobne informacije in prijave:
Milka Kokot, 0463-514300-40

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71
e-mail: zso@slo.at

UREDNIK
Dr. Marjan Sturm (-11)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI
Tarviser StraÙe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

obiskalo okrog 200 učencev različnih glavnih šol južne Koroške in Celovca, prišli pa so tudi učenci iz južne Štajerske.

Gostje so bili lahko pri pouku v razredih in so dobili pismene in ustne informacije o izobraževalnem načrtu trgovske akademije, ki bodo nekaterim tudi olajšale odločitve o nadaljnjem šolanju in poklicnem izobraževanju.

Dvojezična TAK nudi vsestransko gospodarsko izobrazbo z različnimi težišči, splošno izobrazbo in šolanje v štirih jezikih. Izobraževalni načrt pa upošteva tudi informacijsko tehnologijo, ki močno oblikuje gospodarsko poslovanje doma in v tujini. Gostje so imeli priložnost spoznati učiteljsko osebje, dijake in vzdušje na šoli. Trenutno TAK obiskuje 125 dijakov in dijakinj, šolanje pa traja pet let.

Vpis na TAK je možen do konca februarja letos, prijavnice pa so na voljo v tajništvu šole (tel. 0 463/38 24 00), Trg prof. Janežiča 1 v Celovcu. M. Š.

Nasmejana 60-letnica

Fani Marko se je rodila 19. 1. 1943 in odrasla pri Cepeju v Peclju pri Mohlčah. Avgusta 1966 se je poročila z Markom Markom in tako prišla na Horce. Vedno nasmejana Fani Marko je s svojimi dragimi v nedeljo praznovala svojo 60-letnico. Delo na kmetiji ni lahko, a Fani je kljub temu vedno dobre volje in zato zelo priljubljena pri sosedih. Fani je zelo delovna kulturnica, če le more, z možem obišče kulturne in družabne prireditve. Pela je v MePZ Danica, pri triu Korotan s pevci, v oktetu Danica in sodelovala v dramski skupini. Še vedno poje pri cerkvenem zboru v Šentprimozu in pri zboru Korenine Danice. Slovenska pesem in beseda ji zelo veliko pomenita. Zato je v tej zavesti vzgojila tudi svojih pet otrok in vsi so vsestransko kulturno aktivni. V nedeljo zvečer so ji s pesmijo prišli voščiti tudi sosedji iz Horc. Fani, še na mnoga zdrava in nasmejana leta!

Dunaj, 18. okraj – Iščem slovensko govorečo gospo, zanesljivo, pristrčno in fleksibilno, ki bi mi dvakrat tedensko celodnevno pazila na 6-mesečno hčerko in po možnosti prevzela lažja dela v gospodinjstvu. Tel.: 01-4781007 oz. 0664-1008010

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 26. 1. ■ 13.30 ORF 2 • DOBER DAN, KOROŠKA • Za izredne zasluge na področju gledališkega in lutkovnega ustvarjanja na Koroškem: Mag. Brega in Tine Varl ter Franci Končan prejmejo XXIV. Tischlerjevo nagrado Narodnega sveta koroških Slovencev in Kršćanske kulturne zveze • Nastopni obisk: Novi sekretar RS Slovenije po svetu Črtomir Špacapan obiskal Koroško • Zdravljenje gripe in prehladov s pomočjo domačih zdravil • Peca: Skoraj pred hišnimi vrati je eno izmed najbolj sodobnih smučišč na Koroškem.

PO 27. 1. ■ 3.15 ORF2 15.55 TV SLO1

TO 28. 1. ■ 8.30 TV SLO2 (Pon.)

SLOVENSKI VESTNIK čestita

PRAZNUJEJO: Pavla Schellander iz Podgorij – rojstni dan; Jozi Maloveršnik iz Železne Kaple – 65. rojstni dan; Mici Mak iz Sel – okrogli jubilej; Fani Marko z Horc – 60. rojstni dan; Kati Fale in Toni Hribernik iz Sel – rojstni dan; Neži Primik iz Šmarjete v Rožu – 70. rojstni dan; Pavla Hudl iz Goselne vasi – rojstni dan; Neži Zunder iz Kokij – rojstni dan; Franc Vrbinc iz Srej – rojstni dan; Emil Tomitz iz Bukovja – rojstni dan; Marija Wicher iz Gorič – rojstni dan; Franc Selišnik ml. iz Žvabeka – rojstni dan; Erich Steiner z Reke pri Šentjakobu – rojstni dan; Terezija Arneitz iz Svaten – rojstni dan; Pavla Lindič z Rebrce – 50. rojstni dan; Marija Verhnjak iz Dvora – 75. rojstni dan; Terezija Čertov iz Galicije – rojstni dan; Nežka Kert in Marta Germ iz

NOVA KNJIGA ZALOŽBE DRAVA

Z Dunaja preko Maribora v Celovec

Tik pred božičem je izšla antologija, primerno darilo ob vsakem času, za vsakega, ki zna nemško in ga pot zanese na Koroško, dejansko ali v mislih. Z izdajateljem Klausom Amannom so sodelovali in po ustreznih besedilih stikali Fabjan Hafner, Hubert Lengauer in Michaela Monschein.

Antologija je sad sodelovanja Musilovega arhiva in Krške škofije in iz najrazličnejših zornih kotov odseva utripe življenja na Koroškem skozi sedem stoletij. Besedila so urejena po tematskih sklopih, do besede pridejo Korošci in Korošice obeh narodnosti, turisti, različni uradniki in popotniki, znani, manj znani in neznani avtorji, posvetni in cerkveni dostojanstveniki, tako da se bralcu odpira široka panorama pokrajine in panoptikum njenih prebivalcev.

Na voljo je cela paleta ogle dal: v tem smo lepi, v drugem grdi ali popačeni. Sami sebe

»Zwei Tage lang währte die Reise, denn von Wien reichte die Eisenbahn nur bis Marburg in Steiermark, von da ging's mit der Postkutsche, meist der Drau entlang, nach Kärnten. Klagenfurt, jetzt so häufig besucht und gepriesen, hatte damals, aus Mangel einer Eisenbahn, fast keinen Zusammenhang mit der übrigen Welt. Es war in allem, was Komfort, Bildungsmittel, künstlerische Anregung betrifft, eine zurückgebliebene Provinzialstadt. Sie kam mir manchmal vor wie eine Insel inmitten des bewegten Meeres der Civilisation.«

pač največkrat slikamo lepše – to velja za Slovence in Nemce. Koroškega ljudskega petja npr. tujci ne opisujejo tako navdušeno kot domačini. Priseljencem ali letoviščarjem se zdi dežela z njenimi prebivalci nekoliko divja, nenavadna, skrivnostna, težko razumljiva, a predvsem lepa. Popotniki, ki se slučajno znajdejo v deželi, so začudeni nad posebnostmi ljudi, prehrane in pijače, npr. nad kislim

žitrajčanom. Ne manjka pripomb na račun deklet, ki so na vseh področjih radodarna, Prešeren npr. v pismu Čopu omenja nemarno higieno celovških deklet. V statistikah pa je zabeležen visok delež nezakonskih otrok, ki v celi monarhiji nima para. Tudi samomori so na Koroškem pogostejši, če verjamemo besedilom.

Teksti so naravnani tako, da se med seboj pogovarjajo, si ugovarjajo, predpisujejo, prepovedujejo in se prepirajo. Kratka besedila, ki komentirajo pod črto, imenuje Jonke žuželke. Te

»Ich meldete mich in meiner Eigenschaft als neuer Aushülfsreferent bei dem Vorstande des Fiskalamtes, einem bissigen, alten Finanzrat, vor dem ich jetzt noch erschrecke, wenn er mir im Traum erscheint. ... Er war ein Slave, ein Krainer, wie ich gleich aus seinem Accent entnahm, also kein Freund der Deutschen.«

žuželke pikajo besedila in bralce. Piki včasih kar zaskelijo in povzročajo možganske otekline. To velja predvsem za odnos do prebivalcev, ki govorijo slovensko. Porajajo se strahovi, predvsem zaradi socialne in kulturne zaostalosti ter revščine.

Verjetno se je tako gojil strah »pristnih Korošcev«, ki vse pomanjkljivosti pripisujejo slovenskemu elementu dežele. Najdemo lahko vse mogoče oz. nemogoče: od radovednega odkrivanja neke druge kulture do rasističnih predsodkov kultivi-

»Zwischen Kärnten und Krain herrscht, wie zwischen Spanien und Portugal, eine gewisse Antipathie der Nachbarschaft; die Deutschen, der überwiegende Volksstamm in Kärnten, mögen die »Windischen nicht« und umgekehrt. ... Klagenfurt war damals das Eldorado invalider Heldengreise vom Feldmarschalllieutenant abwärts ...« (Eduard Hanslick, Berlin 1894).

ranih ljudi – predvsem v medvojnem in vojnem času. Nemški liberalizem proti inferiornemu Slovanu. Na drugi strani pa glasovi Slovencev in Slovenk, ki slutijo in čutijo, da so drugačni, njihovi poskusi prilagajanja in upiranja, včasih kar oboje hkrati. V koroškem mikrokosmosu se dogajajo velike zgodovinske in človeške tragedije, ki jih v taki zakotni in od civilizacije pozabljeni deželi redkokdo slutiti. Tem večje je presenečenje, kaj vse so sodelavci antologije našli.

Ob prebiranju se porajajo neštete asociacije, lastna doživetja in izkušnje. Zaradi odrejenega mišljenja še po vojni v mojih rojstnih dokumentih piše Ida in

»1. Vornamen dürfen in Wort und Schrift nur in ihrer deutschen Form gebraucht werden. 2. Die Familiennamen dürfen nur in der deutschen Schreibweise geschrieben werden« (Verordnung des Chefs der Zivilverwaltung in den besetzten gebieten Kärntens und Krains über die deutsche Schreibweise von Vor- und Familiennamen)

ne Vida, še leta 1981 sem se morala za sinovo ime Milan boriti na celovškem magistratu. Ko da bi odredba iz »rajha« še veljala. Če se še zasebno ne smeš kar tako imenovati po slovensko, koliko težje je to za imena vasi. Hkrati se spomnim še velečenjega znanstvenika Eberharda Kranzmayerja, ki je po svoje poučeval generacije učiteljev nemščine na dunajski univerzi in razlagal posebnosti koroškega narečja. Če je le mogel, je zamolčal vplive slovenščine in iskal druge izvore, npr. keltske.

Antologijo lahko vsak bere po svoje. Njena odlika je, da se teksti sicer navezujejo drug na drugega, razmišljanje in sodbo

pa prepuščajo bralcu in njegovi razgledanosti ali prizadetosti. Knjigo lahko bereš po potrebi in volji – slabi ali dobri – samo pod črto, v lastni cenzuri, od spodaj navzgor in obratno, od zadaj in spredaj, križem kražem, čisto po svoje. Odkrivaš nove odtenke, odvisno od konteksta, bralnega načina in lastnega razpoloženja. Včasih te ujezi, drugič kako besedilo pogrešaš, naslednjič si spet pomirjen, saj podkrepi tvoje mišljenje, ki ga na naslednji strani

»Das Leben mit den Eingeborenen ist nicht leicht, denn mit Kühen und Ochsen kannst Du nur übers Futter hin ins Gespräch kommen.« (Anton Kolig, 3. 8. 1944)

spet ovrže. Ravnodušen in miren ob prebiranju lahko ostane le zunanji opazovalec, ki mu antologija odpre pogled na odročno deželo, polno ugank in protislovij.

Vida Obid

Kärnten. Literarisch. Liebeserklärungen. Kopfnüsse. Denkkzettel. Izd. Klaus Amann. Založba Drava, Celovec 2002. 432 str., 29,50 Evro

Nadaljevanje
iz prejšnje številke

FILM SPRENEVEDANJA

Ocena videofilma SPS/KHD V vroči lavi sovraštva

Že samo iz teh razlogov, dveh različnih, a istočasnih dogajanj na Koroškem, je treba prikaz dogajanja v filmu oceniti kot enostransko, politično-ideološko okrašeno interpretiranje zgodovinskega dogajanja, kot »koroški način prikazovanja resnice«. Očiten je namen, naj film služi v propagandne namene in naj zmanjša ali celo zasenči storjene in nameravane zločine v času nacionalsocializma.

»Po koroško«, dvorezno in nekorektno, je prikazano in povedano tudi o zločinu esesovskega 13. policijskega polka pri Peršmanu blizu Železne Kaple na Koroškem. 25. aprila 1945, tik pred koncem vojne, so vojaki nemške enote po spopadu s partizani ustrelili 11 članov kmečke družine Sadovnik, med njimi 7 otrok od 1. do 12. leta starosti, hišo in hlev pa zažgali. Dejanje je dokumentirano in raziskano, v na novo zgrajeni hiši je danes muzej. Gospod Guggenberger, nekdanji celovški župan, si vseeno dovoli sumiti in nam da razumeti, da zločin morda le ni storila SS, pač pa partizani sami. Nezaslišano podtikanje.

Več kot tri četrtine filma je posvečenega dogajanju na Hrvaškem in v Sloveniji, v krajih, kjer je bilo med okupacijo strašno, kjer so se streljali med seboj, nekateri za nemške interese. O tem sem zasledil deset besed, a nobene dokumentacije ali iskanja vzrokov za dogajanje, kar zahteva vsaka količinka po znanstvenih merilih narejena dokumentacija. Kakšne interese se s filmom zasleduje v tem prostoru, lahko le ugibamo. Pa menda ne, da bi prišlo v teh državah do še večjih političnih nasprotij, kot že obstajajo? Komu naj bi bilo to v korist? Tam živim ljudem gotovo ne.

Trije znanstveni svetovalci so spremljali nastajanje filma, od njih je eden že povedal, da tak sodelavec ni bil. Morda so tudi ostala dva sami tako poimenovali.

V filmu več stvari, ki so se dogajale v tujini, neprimerno politično-ideološke interpretirajo, kar ne omogoča spoznati resnice. Verjetno so tako naredili namenoma. KHD kot sodelavec pri nastajanju filma po potrebi lahko prevzame odgovornost za način obdelave prikazanega

materiala, saj v svojem glasilu večinoma v podobnem slogu opisujejo koroške stvarnosti, ko gre za slovenske sodeželane.

Zamolčanje pomembnih zgodovinskih dejstev spremeni dokumentacijo tudi v neresnico.

Zelo kratko bom opisal le dva primera nepopolne, vprašljive in celo neresnične obdelave zgodovinskih dejstev.

Pričetek vojne z Jugoslavijo je opisan tako: Jugoslavija je pristopila k trojnemu paktu. Po državnem udaru so v Beogradu oklicali novo vlado, ki je s Sovjetsko zvezo podpisala prijateljski sporazum. Zato je nemška vojska Jugoslavijo napadla in 6. aprila 1941 bombardirala tudi Beograd.

Resnica izgleda tako: po okupaciji Avstrije je Nemčija izvajala na Jugoslavijo močan politični pritisk. Jugoslovanska vlada je 25. marca 1941 podpisala pristop k trojnemu paktu. 27. marca so po vsej državi izbruhnile demonstracije, skupina prozahodno orientiranih oficirjev je izvedla državni udar in zamenjala vlado. Nova vlada pristopa k trojnemu paktu ni preklicala. Nemci Jugoslaviji

niso več zaupali in ker so ozemlje hoteli imeti, so jo skupaj z zaveznici 6. aprila brez vojne napovedi napadli. Jugoslavija je 17. aprila kapitulirala.

Bolj obširno je obravnavano dogajanje na Štajerskem. Dobe sedno je za čas vkorakanja nemških čet v Jugoslavijo na primer rečeno: »V nemških mestih spodnje Štajerske in nekaterih drugih predelih Slovenije in Hrvaške so nemške zavojevalce najveseleje pozdravili.« Povedo tudi, da so bili za partizane vsi Štajerci kolaboranti, zato jih niso marali. Mimogrede povedo, da so se po pogodbi Nemčije z Italijo Kočevarji leta 1941/42 preselili na Štajersko.

Z nobeno besedo ne omenja jo Himmlerjevih načrtov, da bi na ozemlju, ki so ga okupirali Nemci, izgnali 220 do 260.000 (četrtino) Slovencev. 79.000 so jih utegnili izgnati. Samo iz Posavja, kamor so na slovenske domove prišli kočevski Nemci, so Nemci do sredine julija 1942 izgnali kar 35.000 oseb. Izgon prebivalstva je bil tudi eden od vzrokov za ponekod množični pristop k partizanom.

Namen videofilma?

Zaradi prevladajočih politično-ideoloških interpretacij, ki pomenijo ob tako resnem materialu in obžalovanja vrednem povojnem dogajanju neokusno izrabljanje dogajanja v politične namene, postane film močno nacionalistično obarvan prikaz. Po izjavi kardinala Schönborna na silvestrovo leta 2002 temelji mir na štirih stebrih: resnici, pravici, ljubezni in prostosti.

Kdor se tega ne drži, tako mislim jaz, povzroča razdor med ljudmi in narodi, kar se mora obsojati. Za dosego strankarskih ciljev v politiki ne sme biti vse dovoljeno. Zaradi obnašanja posameznikov in skupin je človeštvo prestalo že dovolj gorja. Film nudi kar nekaj napačnih informacij, manjkajo potrebna pojasnila in k dogajanju spadajoča zgodovinska dejstva. Na Hrvaškem in v Sloveniji lahko zaradi tega povzroči preprič na politični ravni. To pa naj ne bo namen filma. Zaradi nezadostnih informacij o dogajanju na avstrijskih koroških tleh škoduje mirnemu in enakopravnemu sožitju slovensko in nemško govorečih Korošcev. V zadevo bi se moralo vključiti javno tožilstvo.

Franc Kukovica

Slovenski alpinist Davorin Karničar (drugi desno) se je dobro počutil v krogu tekmovalcev in tekmovalk

LEPENA – VELESLOM SPD ZARJA

Društveniki so tudi odlični smučarji

Po dveh letih je športna sekcija SPD Zarja spet lahko priredila priljubljeni smučarski dan pri Kežarju v Lepeni. V tokrat dobrih snežnih razmerah so organizatorji pripravili odlično progo, po kateri so se neustrašeno spustili najmlajši in tudi starejši.

Tradicionalno prireditve v Lepeni je z obiskom počastil svetovno znan slovenski alpinist Davorin Karničar z Jezerskega, ki je tudi tekmoval. Na startu je bilo veliko domačinov, prišli pa so tudi gostje z onstran Karavank.

Po razdelitvi startnih števil so se smučarji podali po strmih pobočjih. Na startu sta jih sprejela Flori Knez in Folti Zidej. S tekmovalcem so začeli malčki, ki so se neustrašeno pogladi skozi vratca, nekateri pa so zavili tudi v sneg in se nato s pomočjo staršev pobrali in nadaljevali tekmo.

Mladinci in odrasli so morali prevoziti progo do ceste. Številni gledalci in gledalke so glasno spodbujali tekmovalce in tekmovalke. Med obiskovalci športne prireditve je bil tudi

Merilca časa Emi Kölich in Franci Stern delata koncentrirano F: Štukelj (2)

predsednik SPZ Gustav Brumnik, predsednik SPD Zarja Vili Ošina, ki je dokazal svoje tekmovalne sposobnosti, predsednik ZKP Peter Kuchar, podžupan Železne Kaple Engelbert Ojster in drugi.

Pri Kežarju so ženske poskrbele za telesno dobrobit tekmovalcev in obiskovalcev. Vele-salom se je končal brez nezgod in v prijetnem vzdušju. Po tek-

movanju so razglasili rezultate in podelili lepe nagrade. Prireditve je odlično povezoval Miha Traunik. Za brezhiben potek pa so poskrbeli številni prostovoljci in društveniki.

REZULTATI:

Šolarke I: 1. Anja Cudrman (52,37), 2. Adrija-na Cudrman (1:11,11), 3. Nadine Karpf (1:11,64) **Šolarke II:** 1. Manuela Karničar (1:10,08), 2. Eva Tschas (1:37,61), 3. Timea Ošina (1:42,68) **Šolarji I:** 1. Mitja Oraže (59,50), 2. Paul Pasterk (1:18,88), 3. Lukas Klaura (1:20,04) **Šolarji II:** 1. Florian Nečemer (46,55), 2. Michael Nečemer (50,67), 3. Romario Oraže (55,32) **Šolarji III:** 1. Samuel Paulič (1:29,12), 2. Stefan Miklau (1:44,08), 3. Alexander Piskernik (1:46,51) **Šolarke gostje:** 1. Katarine Sinkovec (1:28,88), 2. Doroteja Karničar (1:30,72), 3. Dominika Markic (1:31,21) **Šolarji gostje:** 1. Alexander Schuster (1:27,23), 2. Blaž Zelnik (1:31,78), 3. Ožbolt Plaznik (1:48,72) **Mladinci:** 1. Peter Kaschnig (1:14,35), 2. Michi Korotaj (1:25,11) **Mladinci gostje:** 1. Urban Sinkovec (1:12,08), 2. Gašper Karničar (1:15,40), 3. Gerald Schuster (1:26,54) **Splošna ženske:** 1. Matilde Karničar (1:24,37), 2. Angelika Dreier (1:28,94), 3. Aska Ošina (1:30,70) **Ženske gostje:** 1. Pavla Markic (1:25,83), 2. Alja Markic (1:26,08) **Moški I:** 1. Theo Tschas (1:18,19), 2. Peter Kuchar (1:18,59), 3. Mihi Ošina (1:25,08) **Moški II:** 1. Ernst Kukesch (1:03,95), 2. Willi Ošina (1:07,40), 3. Hannes Oraže (1:08,09) **Moški I gostje:** 1. Josef Schuster (1:33,52) **Splošna moški:** 1. Erhard Ošina (1:10,74), 2. Christian Ošina (1:12,75), 3. Stefan Hribar (1:15,73) **Splošna moški gostje:** 1. Florian Miklau (1:04,04), 2. Peter Sušnik (1:06,67), 3. Davor Karničar (1:07,19)

M. Š.

ODBOJKA

Zmaga jim daje krila

Dobljeni so na dobri poti, da prvič v zgodovini kluba osvojijo 3. mesto v 1. zvezni odbojarski ligi.

Pretekli petek so v Salzburgu z bojevitim nastopom poskrbeli za pravo senzacijo. Gostitelje so presenetljivo premagali s 3:0 in pokazali, da sodijo v vrh avstrijske odbojke.

Člani ekipe so trenutno v odlični formi in vse gre po načrtih. To zbuja upanje za zmago na sobotnem srečanju na domačih tleh (KD Pliberk ob 19. uri) proti ekipi Sokol z Dunaja. Pomembno je, da pričakovanja domačinov ostane-

jo realna in da ne podcenjujejo gostov, ki so dokaj nevarni in močni. Ljubitelji odbojke lahko pričakujejo napeto in borbeno srečanje. Vabljeni!

M. Š.

Libero Martin Micheu prese-nečen nad senzacijo Foto: Štukelj

KOŠARKA

V soboto ne bo lahko

Članska ekipa KOŠ-a je preteklo sredo gostila Pirate iz Celovca in nesrečno podlegla z 62:81. Gostje so že na začetku prevzeli pobudo. Prvo četrtino so domačini zaspali in dosegli samo 7 točk (7:15). Ob polčasu so Pirati vodili že s 36:21. V tretji četrtini so se Koševci le zbudili in jo celo tesno dobili s 23:21. Varovanci trenerja Grze-tiča so v zadnji četrtini še nekajkrat zaigrali s polno paro, toda sodnika sta s pristranskim soje-

njem v korist gostom uničila vsa upanja domačinov. Največ točk je prispeval Brane Košir (25).

Na košarkarje sta očitno vplivala tudi božični počitek in pomanjkanje treningov. Preteklo soboto pa je KOŠ na tujem gladko premagal BBC Wolfsburg s 96 : 76.

Prihodnjo soboto je na vrsti srečanje proti vodeči ekipi PA-SUT I, začetek tekme je ob 20. uri, v GŠ Lind v Beljaku. Vabljeni!

M. Š.

NOVO

Športni bilten Slov. športne zveze

SŠZ je pred kratkim izdala obsežen bilten, v katerem so obširna poročila o lanskoletni športni dejavnosti včlanjenih društev. Brošuro lahko (brezplačno) naročite oziroma dobite pri SŠZ, Wulfengasse 10H, 9220 Celovec, tel. 0 46 3/31 85 10.

ŠAH

Prvenstvo se nadaljuje

Prihodnjo soboto je znova na sporedu koroško šahovsko prvenstvo. SŠK Obir/Železna Kapla ob 15. uri v Espresso Zuze gosti ekipo SK FPW, SŠZ/Zveza Bank pa čaka trd oreh, ekipa Šahmaty Velikovec. Začetek je ob 15. uri v hotelu Krone.

SKAKANJE

Solidni rezultati Zahomčanov

Smučarski skakalci ŠD Zahomc so ob koncu tedna tekmovali v Mayerhofnu in Planici. V Mayerhofnu je bil v okviru avstrijskega pokala v skupini šolarji II najboljši Tomaž Druml kot šesti v skakanju in tretji v kombinaciji. Siegfried Mörtl je osvojil 9. mesto, Mihi Godec pa 24. Solidne rezultate v Planici na medcelinskem pokalnem tekmovalstvu na 90-metrski skakalnici so zabeležila tudi dekleta. Tekmovale so Tanja Drage, Kerstin Mörtl in Katrin Stefaner. Ta teden pa se bodo skakalci in skakalke udeležili športnih iger Alpe-Jadran v Beljaku.

I. L.

SLOVENIJA

Alpski smučarji slabi, Peterka v dobri formi

Slovenski alpski smučarji so trenutno v tako katastrofalni formi, da niti eden od deseterice slovenskih slalomistov (resda Mitja Kunc zaradi poškodbe ni nastopil) na slalomu v Wengnu ni osvojil točke. Slovensko čast rešuje smučar Andrej Jerman, ki je bil v Wengnu 18. in 25., v kombinaciji pa celo 5. Povsem drugačna slika je pri skakalcih, kjer se Primož Peterka, Peter Žonta, Robert Kranjec in Damjan Fras redno uvrščajo med dobitnike točk. Ob koncu tedna se je s 4. in 5. mestom v poljskih Zakopanih najbolj izkazal Peterka.

D. T.

NOGOMET

SAK okrepljen v vigredno sezono

Dolgo je trajalo iskanje igralcev po Sloveniji, ki naj bi okreplili SAK v spomladanskem delu prvenstva. Pretekli četrtek se je iskanje končno zaključilo. Klubski menedžer Marko Wieser: »Pridobili smo izkušenega napadalca Sama Vidoviča (34), ki je igral pri CMC Celje v 2. slovenski zvezni ligi. Stike z uspešnim celjskim klubom je navezal nekdanji predsednik SAK Jože Partl. Ali bo pogodbo podpisal tudi Vidovičev klubski kolega in sredinski igralec Jožef Andrej (26), pa je še odprto vprašanje. Če je ne bo, bo ekipo okreplil defenzivni sredinski igralec Tomaž Majcen (23) iz Hrvaške.«

M. Š.

ŠAHOVSKI OREH št. 231

Silvo Kovač

Bruzon – Felgaer (Bled 2002)

Kdo bo hitrejši v napadu na kralja, ki sta vsak na svojem krilu šahovnice. Prva ocena položaja na šahovnici daje prednost črnim baterijam, ki na odprtih linijah daminega krila pripravljajo obračun z belim kraljem. Na potezi je beli, ki je v črnem taboru od-

kril šibko točko in s hitro akcijo postavi črnega kralja pred nerešljive probleme. S pravilno potezo belega bo zmagovala kombinacija hitro stekla!

Rešitev štev. 230

Veliki mojstri šaha izkoristijo najmanjšo priložnost. To uspeva tudi velemojstru Botvniku, ki s potezo 1...Te8! napada belo trdnjavo, ki brani pred matom polje g2. V obrambno igro se vključi še bela dama 2.Df2 / seveda ne 2.Df1? zaradi vezave 2...Lb5! in beli izgubi trdnjavo/. Toda črni je neizprosni pri uresničevanju plana in igra 2...Dg2+! 3.Dg2: in beli je ostal brez trdnjave in se sprijaznil s porazom.

